

Spis treści

Przedmowa	IX
Wykaz skrótów	XIII
Wykaz literatury	XVII
Część I. Skarga konstytucyjna	1
Rozdział 1. Wprowadzenie skargi konstytucyjnej w Polsce.....	3
Rozdział 2. Funkcje skargi konstytucyjnej	5
Rozdział 3. Charakter prawny skargi konstytucyjnej	8
Rozdział 4. Prawa i wolności chronione skargą konstytucyjną	13
Rozdział 5. Podmiotowy zakres skargi konstytucyjnej	18
1. Legitymacja osoby fizycznej	20
2. Legitymacja osoby prawnej	21
3. Legitymacja osób prawnych działających w sektorze publicznym ...	24
Rozdział 6. Przedmiotowy zakres skargi konstytucyjnej	27
1. Ustawa lub inny akt normatywny	27
2. Związek między zaskarżonym przepisem a ostatecznym rozstrzygnięciem	35
3. Kontrola aktów obowiązujących i uchylonych	37
4. Skarga na przepis, a nie praktykę stosowania i ostateczne rozstrzygnięcie	40
5. Pominięcie ustawodawcze jako przedmiot kontroli konstytucyjności	41
6. Niedopuszczalność kontroli zaniechań ustawodawczych	45
7. Zasada <i>falsa demonstratio non nocet</i>	46
Rozdział 7. Przesłanki dopuszczalności skargi konstytucyjnej	48
1. Materialne przesłanki skargi konstytucyjnej	51
1.1. Naruszenie konstytucyjnych praw lub wolności skarżącego	51
1.1.1. Interes osobisty	53
1.1.2. Interes prawny	54
1.1.3. Interes aktualny	54
2. Formalne przesłanki skargi konstytucyjnej	56
2.1. Wyczerpanie drogi prawnej	57

2.2. Ostateczność orzeczenia sądu lub organu administracji	62
2.3. Termin do wniesienia skargi	67
2.4. Treść skargi konstytucyjnej	71
2.4.1. Wskazanie zaskarżonego przepisu	72
2.4.2. Wskazanie naruszonej wolności lub prawa konstytucyjnego	75
2.4.3. Uzasadnienie skargi konstytucyjnej	78
2.5. Przymus adwokacko-radcowski	79
2.6. Zniesienie opłaty od skargi konstytucyjnej	83
Rozdział 8. Wzorce kontroli w postępowaniu skargowym	84
1. Przepisy Konstytucji statujące wolności lub prawa	84
1.1. Przepisy rozdziału I Konstytucji	87
1.2. Przepisy rozdziału II Konstytucji	92
2. Przepisy Konstytucji niestanowiące wzorca kontroli	96
2.1. Preambuła Konstytucji	97
2.2. Zasady ustrojowe	97
2.3. Prawa ekonomiczne, socjalne i kulturalne	97
3. Umowy międzynarodowe	98
4. Skutek wskazania niedopuszczalnego wzorca kontroli	100
5. Uprawnienia Rzecznika Praw Obywatelskich do określania wzorców kontroli	101
Rozdział 9. Rozpoznanie skargi w granicach podstaw skargi	104
Rozdział 10. Domniemanie konstytucyjności ustaw	106
1. Zasada domniemania konstytucyjności ustaw	106
2. Uwzględnianie orzecznictwa sądów najwyższych instancji przy ustalaniu treści badanej regulacji prawnej	108
Rozdział 11. Procedura postępowania w sprawie skargi konstytucyjnej	112
1. Wszczęcie postępowania	112
2. Wstępne rozpoznanie skargi konstytucyjnej	113
3. Zażalenie na postanowienie o odmowie nadania skardze dalszego biegu	118
4. Merytoryczne rozpoznanie skargi konstytucyjnej	120
5. Uczestnicy postępowania	121
6. Orzekanie na rozprawie i orzekanie na posiedzeniu	122
6.1. Rozpoznanie skargi na rozprawie	122
6.2. Rozpoznanie skargi na posiedzeniu niejawnym	123
7. Umorzenie postępowania	124
7.1. Utrata mocy obowiązującej aktu normatywnego przed wydaniem orzeczenia	124
7.2. Zbędność lub niedopuszczalność wyrokowania	125
7.3. Śmierć skarżącego	127

8. Postanowienie tymczasowe o charakterze zabezpieczającym	129
9. Wykładnia orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego	132
Rozdział 12. Odpowiednie stosowanie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym.....	134
Rozdział 13. Udział Rzecznika Praw Obywatelskich w postępowaniu ze skargi konstytucyjnej	137
1. Udział Rzecznika w postępowaniu skargowym.....	137
2. Uprawnienia Rzecznika do określania wzorców kontroli	138
Rozdział 14. Orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w sprawie skargi konstytucyjnej i ich skutki prawne.....	140
1. Trybunał Konstytucyjny jako negatywny ustawodawca.....	140
2. Rodzaje orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego	141
3. Moc powszechnie obowiązująca i ostateczność orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego	142
3.1. Moc powszechnie obowiązująca.....	143
3.2. Ostateczność orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego	145
4. Odroczenie w czasie utraty mocy obowiązującej przepisu	145
5. Skutki prawne wyroku stwierdzającego niekonstytucyjność przepisu prawnego.....	150
6. Skutki prawne orzeczenia zakresowego	151
7. Skutki prawne orzeczenia interpretacyjnego	153
8. Zmiana aktu normatywnego a dopuszczalność wydania wyroku przez Trybunał Konstytucyjny.....	157
Rozdział 15. Wznowienie postępowania po wyroku Trybunału Konstytucyjnego	161
Rozdział 16. Relacje między skargą konstytucyjną a skargą do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka	167
Część II. Wzór skargi konstytucyjnej	175
1. Wzór skargi konstytucyjnej.....	177
2. Informacja o warunkach wnoszenia do Trybunału Konstytucyjnego skargi konstytucyjnej.....	182
Część III. Teksty aktów prawnych	185
1. Konstytucja RP (wyciąg).....	187
2. Ustawa o Trybunale Konstytucyjnym (wyciąg)	190
3. Uchwała Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Trybunału Konstytucyjnego w sprawie Regulaminu Trybunału Konstytucyjnego (wyciąg).....	202
4. Kodeks postępowania cywilnego (wyciąg)	211
Indeks rzeczowy.....	215